

Barla Kabristanındayız

Sabahleyin, erkenden uyandım. Abdest almak için dışarı çıktım. Seherin feyzi, bülbül nağmeleri ve su sesleri içinde bir kat daha artmıştı. Bu feyizden istifade etmek için etrafı temaşaya daldım. Ruhum, bir ahenk içinde inşirah duydu ve mesrur oldu. Kalbimde binbir çeşit lâtif sünûhatlar coştı ve uçuşmaya başladı. Evet, bu geniş sahralar, bu sakın ve hazin dağlar, bu azametli semalar, bu ruhanî seherler bütün ulviyetleriyle ruhumu cezbediyor, letafetlerini gönlümün en derin köşelerine kadar serpiştiriyorlardı. Sanki insana iltifatkârâne tebessüm ediyor ve halisane muhabbet gösteriyorlardı. Bu hissiyat içerisinde:

**“Âlemleri tenvir eden envâr-ı kemâlin,
Her zerrede meşhûd olur âsâr-ı kemâlin
İdrâk edemez kühünü erbâb-ı ukûl,
Akılları meftun eder esrâr-ı kemâlin.”**

mısralarını tahattur ettim.

Âlemde tezahür eden âsâr-ı kemâli ibret gözüyle temaşa etmek ne büyük bir ni'metti. Kâinatı ihata eden füyûzat ve tecelliyat-ı İlâhiye'yi fikren ve vicdanen, hâlen ve kalen tebcil ve ta'zim etmekten daha ulvî bir şeref, daha âli bir mertebe olabilir miydi?

Döndüm, huşu içinde sabah namazını cemaat hâlinde eda ettik.

Daha sonra, kabristanı ziyaret ettik. Sıddık Süleyman bir taş göstererek:

— *Üstad'ımız, kabristanı ziyaret ettikten sonra, bu taşın yanında oturur, Eğridir Gölü'ne müteveccihen uzun süre Cevşen okur ve tefekkürde bulunurdu, dedi.*

Bir süre oturduktan sonra Barla'nın âlim ve fâzıl zâtlarının kabirlerini ziyaret ettik. Arkadaşlar kabir ziyaretlerine devam ederken, ben kabristanın hâkim bir noktasına çıktım ve etrafı seyre başladım. Hayalen, yirmi-otuz sene önceki Barla'ya baktım: Geçit vermez, sarp dağlar arasında, “kuş uçmaz, kervan geçmez” ıssız, yolsuz, kimsesiz garib bir köy. Ve bu köyde, herkesten ve her şeyden tecrid edilmiş, yalnızlığa terkedilmiş garib bir insan... *Ellerine kelepçe vurulduğu yetmemiş gibi*, lisan ve kalemi de susturulmak istenmiş bir mazlum... Tazyik ve tahkirlere maruz bırakılmış bir mütefekkir...

O kapkara zulüm yıllarında fikir ve hissiyatımla dolaşıp durdum. Ruh iklimimde gâh

hiddet, gâh rikkat fırtınaları esti. Vicdanım, hakikat nâmına feveran etti. Kalb ve ruhumu derin bir elem ve ızdırab sardı. Gözlerimde buğulaşan rikkat bulutları, takattur etti ve damlalar peş-peşe döküldü. Kendi kendime şöyle düşündüm:

"Demek ki, şiddet ve tazyikler, zulüm ve istibdatlar, felâket ve musibetler, insan fitratındaki ulvî istidatları alevlendiriyor, hamiyeti körüklüyor; neticede, hakikat ateşini yakıyor."

"İnsan, bazen cemâlin, bazen celâlin tecellilerine mazhar olmakla kemâlini buluyor. Hakikat-ı insaniyet, kıvamını, ism-i celâl ve cemâlin tezgâhlarında dokunmakla buluyor."

"Evet, Bediüzzaman Hazretlerine yapılan katmerli zulümler, O'nun peşini bir türlü bırakmayan ızdırablar, O'nu hedef alan vahşi muameleler, O'na o ulvî dâvasında birer enerji kaynağı olmuş, hamiyetini daha da ateşlendirmiş, feverana getirmişti. Bu mihnet ve ızdıraplar, ruhunu mâsivadan tecrid ile O'nu manevî feyzin kucağına atmıştı. Zulüm, O'na fütur verememiş, belki bir sille-i teşvik hükmüne geçmişti. Bu tazyiklerin neticesinde, Barla'da cemâldârâne tecelliler zuhur etmişti. Barla bir Nur çağlayanı olmuştu. Burada manevî ve nûranî bir santral kurulmuştu. O zifiri karanlık günlerde, bütün Anadolu'ya nûr ve ışık bu santraldan gidecekti. Manen aç ve susuz bırakılmış şu vatan gençleri, artık bu menbadan teşerrüb edeceklerdi."

Bu düşünceler içerisinde, kalbim inşirah buldu, ruhum keyiflendi, dudaklarımdan:

***"Takdir-i Huda kuvve-i pazu ile dönmez.
Bir şem'a ki Mevlâ yaka, üflemeyle sönmez."***

mısraları döküldü... Barla bütün cihana ispat etmişti ki; şahıslar ölür, cemiyetler dağılır, hattâ devletler haritadan silinebilirdi. Fakat, inançlar ve fikirler ölmez ve öldürülemezdi. Surî saltanat ve debdebeler bir gün gelir sona ererdi, ama manevî saltanatlar devam ederdi. Nitekim Van'da ekilen tohumlar, bu zeminde çiçek açmış ve meyve vermişti.

Bediüzzaman'ın mânevi saltanatı devam ediyordu. O hicranlı, ızdırablı tecritler, hazin, firkatli gurbetler içindeyken; şu dağlar arasından büyük bir celâdet ve şehametle haykırmış ve dâvasında muvaffak olmuştu.